

II

A. ÖZBEK TÜRKÇESİNDE EK UYUMSUZLUĞU :

Özbek Türkçesinin en önde gelen özelliklerinden biri ek uyumsuzluğudur. Ek uyumsuzluğu, kalın sıradaki isim veya fiil kök ve gövdelerine ince ünlülü ek gelmesi, ince sıralı isim veya fiil kök ve gövdelerine de kalın ünlülü ek gelmesi demektir. Bu dil özelliği Özbekçenin tarihî devirlerinde de görülmektedir. Özbekçenin daha önceki devri olan Çağatay Türkçesindeki ek uyumsuzluğu örnekleri Kemal Eraslan tarafından incelenmişti (Kemal Eraslan, "Doğru Türkçesi"nde ek uyumsuzluğuna dâir", *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, XVIII, 1970, s. 113-124).

Burada bu metinde geçen ek uyumluluğu ve ek uyumsuzluğu listeler halinde verilmektedir.

I. Sadece kalın kök ve gövde ile kalın ekli örnekler :

a. *Fiiller*

baradur	қиқирса ~ қиқурса
bağlanur	қилса
barur	қойса
bolur	тариса
qılır	қилсalar
tapar	қойсalar
tartar	қилп
turur	қалмас
yıqılır	бармасун
qılsun	қилмасун
qoysun	болмақ
başlasa	çarlamak
bolsa	çıkmaq

b. *İsimler*

naqs-dur	ğussadın
yamandur	hayvānātdın
otğa	ğamdın
tarafıga	tozğunça
fursatda	

II. Sadece ince kök ve gövde ile ince ekli örnekler :

a. *Fiiller*

birür	kiyer
irür	köygey
işitür	kilse
kilür	kiyse

kiltürür	imes
kirer	birmek
b. <i>İsimler</i>	
bereketdür	vaqtide
mübärekdür	öyün
işni	küni
köçmekni	rüzisi
beläge	işleri
ferzendke	işlerke
'imāretke	hürmetlik
künde	'izzetlik

III. Kalın kök ve gövde ile ince ekli örnekler

a. *Fiiller*

uçragey

bağlangen

almek

—

almağ

aldurmek

—

aldurmağ

barmek

başlamek

—

başlamağ

ķaytmek

ķılmek

—

ķılmağ

ķoymek

b. *İsimler*

ağrıķ-ke

—

ağrıķğa

vücüd-ge

—

vücüdğa

dihķançilik

—

dihķançılığ

kedħudāçilik

—

kedħudāçılığ

IV. İnce kök ve gövde ile kalın ekli örnekler :

a. *Fiiller*

tüşğay

biçmağ

—

biçmek

kiymağ

köçmağ

—

köçmek

b. *İsimler*

ķişiğa

öyğa

—

öyge

belādın

işingā

üstigā

yürüşigā

kārlarğa

mihmandārlikğa

bereketlik

Bu listeden de açıkça görüldüğü üzere, I ve II. gruptaki kelimeler ünlü uyumuna uygun bir şekilde, kalın sıralı fiil ve isim kök veya gövdelerine kalın ünlülü ekler, ince sıralı fiil ve isim kök veya gövdelerine de ince ünlülü ekler olmak üzere, normal olarak geçmektedir.

III. grupta kalın sıralı fiil ve isim kök veya gövdelerine ince ünlülü eklerin, IV. grupta ise ince sıralı fiil ve isim kök veya gövdelerine de kalın ünlülü eklerin geldiği görülmektedir. Bu uyumsuz şekillerin, eğer metinde normal şekilleri geçiyorsa, karşılarında gösterilmiştir.

B. “ZAMAN” İFADESİ TAŞIYAN KULLANILIŞLAR :

1. *aş vakti* (12/2)
2. *şubh-ı şādık vakti* (16/1) “seher vakti”
3. *namāz vakti* (14/4) “namaz vakti”
4. *namāz-ı pişin vakti* (15/3) “öğle namazı vakti”
5. *namāz-ı diğer vakti* (12/12) “ikinci namazı vakti”
6. *tüş vakti* (13/9) “akşam vakti”
7. *kün kaytmek vakti* (13/9-10) “gece vakti”

C. “YÖN” İFADESİ TAŞIYAN KULLANILIŞLAR :

- kün yürüşiga* (16/2) “doğuya”
maşrik tarafıga (14/5, 12, 13) “doğuya”
şimāl tarafıga (15/3-4) “kuzeye”

Ç. Metinde *kıçkır-* fiili bir defa (11/15) düz ünlülü şekli ile geçmektedir. Bu fiilin diğer kullanılışlarında ikinci ünlü yuvarlak olarak, *kıçkur-* şeklinde bulunmaktadır (12/9, 13/5, 13/16, 14/15, 15/15).

D. Metinde *tırnağ* kelimesi *tırnağ al-* deyiminde dört defa (11/14, 12/8, 13/4, 14/14) *-k* ile, iki defa da *-ğ* ile, *tırnağ al-* şeklinde (14/9, 15/14) sadahlaşmış olarak geçmektedir.

Diğer gramer şekilleri “açıklamalar” başlığı altında verilmiştir.

III

METİN

- 11 ¹⁰ Öydin öyge köçmek-ni beyanı
- ¹¹ Eger kişi *ĀDĪNE* küni öydin öyge köçse, mihmān kilür. İngil biçmak ¹² yaşıdır, ol ingil birle devlet tapar. İngil k(i)ymak hem yaşıdır, ¹³ izzet-lik bolur. Saç aldurmak yaşıdır, bahtı açılır, şād ¹⁴ bolur. Tırnak almak yaşıdır, bağlangen iş-leri küşāde ¹⁵ bolur. Ammā kulak kıçkırsa öyge mihmān kilür. Köz tarı-sa mihmān-¹⁶ dārlikğa baradur. yā uluğ kişiga mülākāt bolur. Ammā kedhudā bolmak ¹⁷ yaşıdır. Ferzend
- 12 vüçüdğa kilse hudāperest mü'min müsülmān ¹ bolur. Ferzendke at kıoysa, oğul bolsa ādem yā edhem kıoysun sefer ² kılsa aş kılıp aş vahti-de sefer kılsun. Ğusul kılmak ³ yaşıdır. Bağlangen işleri küşāde bolur. Dihkānçilik ⁴ kılmak yaşıdır. *ŞENBE* küni öydin öyge köçmak yaşıdır, ⁵ anıñ için kim baht açılır, bī-ğam ve bī-ğuşsa bolur. İngil biçmak ⁶ mübārekdür. Ammā bat fırsatda nā-būd bolur İngil k(i)yse ol ingil ⁷ tozğunça ağırık bolur. Saç aldurmak yaman-dur; işiñğa beste-⁸ lik kilür. Tırnak almak hem yamandur, belāge giriftār bolur. Kulak ⁹ kıçkırsa hoş habar kilür. Yā yaşı söz işitür. Köz tarı-sa ¹⁰ şād bolur. Kedhudāçılık kılmak yamandur. Eger ferzend vüçüdğa ¹¹ kilse dil-āzār bolur. <Ferzendke> At kıoysa, oğul bolsa 'abdullāh, kız bolsa ¹² meryem kıoysun. Sefer kılsa namāz-ı diger vaqtide kılsun. Ammā bu kün-de ¹³ zinhār maşriq tarafiga barماسun. Dihkān-çilik ¹⁴ kılmak yaşıdır, her dānege miñg dāne bereket birür, hergiz ¹⁵ bī-fā'ide qalmas. İmāret kılmak yaşıdır, Ğusul kılmak ¹⁶ yamandur. Ağriq-ke uçragey. Dihkān-çilik-ke 'imāret-ke ¹⁷ rucū' kılmak yaşıdır. Mundın bölek işlerke hem yaşıdır. ¹ Şayd şikār

V

A Ç I K L A M A L A R

1. 11/10. *barmak-ni*. -ni/-ni akkuzatif eki, metinde -nuñg/-niñg genitif eki yerine kullanılmıştır.
2. 11/10. *öy*. Bugünkü Özbekçede ö sesi o şeklinde telâffuz edilmektedir. (bk. Kıyamüddin Râî, *Afganistan Özbek Şivesi İle İbrahim-i Edhem Kıssası Üzerinde Dil İncelemesi*, Doktora tezi, İstanbul 1976, s. 153). Kelimenin datif şeklinin metinde umumiyetle ince sıralı olması göz önüne alınarak, kelime ö ile, öy şeklinde, transkripsiyonlandı.
3. 12/1. *ferzendke at kıoy-*. 12/11'de elliptik şekil olarak, *at kıoysa* şeklinde geçmektedir. Bu elliptik şekil metinde <ferzendke> *at kıoysa* şeklinde tamamlanmıştır. Bu şekli krş. *ferzendke nam kıoy-*. (13/7).
4. 12/5. *anıñg*. Arap harfleri ile انینگ şeklinde yazılan kelime, bugünkü Özbek ağızlarında *onuñg* şeklinde telâffuz edilmekte ise de, biz transkripsiyonu alışılmış şekilde, *anıñg* olarak yaptık.

IV
TERCÜME

- 11 ¹⁰ Evden eve göçmenin beyânı
- ¹¹ Eğer kişi *CUMA* günü evden eve göçse, misâfir gelir. Elbise biçmek ¹² iyidir, o elbise ile devlet bulur. Elbise giymek de iyidir. ¹³ İzzet sahibi olur. Saç kestirmek iyidir, bahtı açılır, şâd ¹⁴ olur. Tırnak kesmek iyidir, bağlanan işleri ¹⁵ açılır. Ama kulak çınlasa eve misâfir gelir. Göz seyirse misâfirlige ¹⁶ gidilir veya ulu kişiyle mülâkat olur. Ev sahibi olmak da
- 12 ¹⁷ iyidir. Çocuk doğsa, Allah'a inanan, mü'min, müslümân olur. ¹ Çocuğa ad koysa, oğlan olsa Adem veya Edhem koysun. Sefer ² etse, aş yapıp aş vaktinde sefer etsin. Gusl etmek ³ iyidir. Bağlanan işleri açılır. Çiftçilik ⁴ yapmak iyidir. *CUMARTESİ* günü evden eve göçmek iyidir. ⁵ Onun için ki baht açılır, gamsız ve kedersiz olur. Elbise biçmek ⁶ mübârektir. Ama ilk fırsatta yok olur. Elbise giyse, o elbise ⁷ eskiyinceye kadar, hasta olur. Saç kestirmek kötüdür, işi ⁸ bağlanır. Tırnak kesmek de kötüdür. Belâya tutulur. Kulak ⁹ çınlasa hoş haber gelir veya güzel söz işidir. Göz seyirse ¹⁰ şâd olur. Ev sahipliği yapmak kötüdür. Eğer çocuk ¹¹ doğsa, merhametsiz olur <Çocuğa> ad koysa, oğlan olsa, Abdullâh, kız olsa, ¹² Meryem koysun. Sefer etse, ikindi vaktinde etsin. Ama bu günde ¹³ aslâ doğu tarafına gitmesin. Çiftçilik ¹⁴ yapmak iyidir. Her tâneye bin tâne bereket verir, aslâ ¹⁵ faydasız kalmaz. İmâret yapmak iyidir, gusl etse, ¹⁶ kötüdür. Hastalığa yakalanacak <tır>. Çiftçiliğe, imârete ¹⁷ dönmek iyidir. Bundan başka işlere de <dönmek> iyidir. ¹ Av avlamak iyi-

kılmak yaşıdır. *YEKŞENBE* küni öydin öyge ² çıkmak yaman-dur, ol öyge oğrı kirer. İngil biçmak mübârekdür. ³ K(i)yamak hem mübârekdür, ammâ bat nâ-büd bolur. Saç aldur-⁴ mak yaşı ırmes, bestelik kilür. Tırnak almak hem yamandır ⁵ bahtı bağlanur. Kulak kıçkursa, mihmân kilür. Köz tarısa ⁶ fâ'ide bolur. Kedhudâçılık yamandır. Eger Ferzend vücüdğa kilse, ⁷ bed-hüy, dil-âzâr, zâlim bolur. Ferzendke nâm koysalar, oğul ⁸ bolsa, ibrâhîm yâ süleymân, eger kız bolsa, halîme yâ 'âyşe ⁹ koymek kirek. Sefer kılsa, tüş vaqtide kılsun. Ammâ küni ¹⁰ kaytmek vaqtide sefer kılmak katıg naşs-dur. Ammâ ¹¹ dihkân-çılık kılmek yaşı ırmes, âfet tüşgay. ¹² Eger 'imâret kılsalar yıkılır, veyrân bolur. İş başlamak ¹³ mübârek-dür. *Vallâhü a'lem bi's-şavâb*. Eger *DÜŞENBE* ¹⁴ küni öydin öyge köçse mübârek-dür. Annîg için kim ¹⁵ kolıgâ mâl kirer. İngil biçmak yaşı ırmes. ¹⁶ Kulak kıçkursa hem yaşıdır. Annîg için kim ¹⁷ kolıgâ mâl kirer. Közi tarısa hem gamdın halâş ¹ bolur. Kedhudâçılık kılmak yaşıdır. Eger ferzend vü-² cüdge kilse halâl-hör ve müsül-mân bolur. Eger ferzend ³ oğul bolsa ahmed yâ muhammed <at> koysun. Eger kız ⁴ bolsa fâtıma <at> koysun. Sefer kılsa namâz vaqtide ⁵ kılsun. Ammâ bu künde maşrıq tarafıgâ sefer kılmason. Haţar ⁶ 'azîm-dür. Dihkân-çılık kılmak yaşı irür. Ammâ ⁷ 'imâret kılmak yamandır. Gusul kılmak yaşı turur, ⁸ beste işleri küşâde bolur. Aş başlasa ⁹ bereketlik bolur. Ammâ mübârek-dür. Tırnağ almak hüb-dur, ¹⁰ ve rızık u ruzî-si ziyâde bolur. Mihmân-darlık-ğa barmek yâ çarlamaq yaşıdır. *Vallâhü a'lem*. *SEŞENBE* ¹² küni öydin öyge köçmak yaşıdır, gam ve guşşadın halâş bolur. ¹³ İngil biçmek yaşıdır, ammâ otga köygey ağık-ğa ¹⁴ uçragey. Tırnak almak bestelik kiltürür, sevdâsı ¹⁵ bağlanur. Kulak kıçkursa, sadaqa birmek kirek. Tâ ki belâdın ¹⁶ halâş bolur. Köz tarısa hazar kılmek kirek. Kedhudâçılık ¹⁷ kılmek kirek ırmes, yamandır.

15 Eger ferzend vücüdğa ¹ kilse oğrı, hün-hâr, dil-âzâr bolur. Oğul bolsa, ismâ'îl ² ya ishâk <at> koysun. Kız bolsa, 'âyşe koysun. Sefer kılsa, ³ namâz-ı pişîn vaqtide sefer kılmek kirek. Ammâ şimâl ⁴ tarafıgâ zinhâr sefer kılmason. Dihkân-çılık ⁵ kılmek yaşı-dur. Eger zira'ât kılsa kurt, malağ yâ sıçkan ⁶ yâ hayvânât-dın ol zira'ât zarar tapar. Ammâ 'imâret ⁷ kılmak yaşı ırmes naşs-dur. Gusul kılsa, ⁸ hüb imes, ziyân tartar. İş başlamak miyânedür ⁹ şabr kılmek kirek. *Vallâhü a'lem*. *ÇEHÂRŞENBE* ¹⁰ küni öydin öyge köçmek yamandır. Belâge giriftâr bolur. İngil biç-

5. 15/5. *malağ*. Metinde sehven *malağ* şeklinde basılmıştır.

6. 15/6. *zarar tap-*. Metinde *habar tapar* şeklinde geçen bu ibare, mânâyâ ters düşmektedir. *Habar* şekli *zarar* kelimesi yerine sehven yazılmış olmalıdır. Metin, mânâyı vermesi bakımından *zarar tapar* şeklinde düzeltildi. *zarar tapar* için bk. *zarar tart-* (16/2).

- dir. *PAZAR* günü evden eve ²gitmek kötüdür. O eve hırsız girer. Elbise biçmek mübârekdir. ²Giyemek de mübârekdir. Ama çabuk eskir. Saç kes-tir⁴mek iyi değil <dir>, kısmeti bağlanır. Tırnak kesmek de kötüdür. ⁵Bahtı bağlanır. Kulak çınlasa, misâfir gelir. Göz seyirse, ⁶fayda olur. Ev sahipliği yapmak kötüdür. Eğer çocuk doğsa ⁷kötü huylu, merhametsiz, zâlim olur. Çocuğa isim koysalar, oğlan ⁸olsa İbrâhîm veyâ Süleymân, eğer kız olsa, Halîme veyâ Ayşe ⁹koymak gerek. Sefer etse, akşam vaktinde etsin. Ama gece ¹⁰vaktinde sefer etmek çok kötüdür. ¹¹Çiftçilik etmek de iyi değil <dir>, âfet düşecek <tir>. ¹²Eğer imâret yap-salar yıkılır, viran olur. İş başlamak ¹³mübârekdir. Doğrusunu Allah bilir. Eğer *PAZARTESİ* ¹⁴günü evden eve göçse, mübârekdir. Onun için ki ¹⁵eline mâl girer. Elbise biçmek iyi değil, ¹⁶fakat kulak çınlasa iyidir.
- 14 Onun için ki ¹⁷eline mâl girer. Gözü de seyirse gamdan kurtulur. ¹Ev sahipliği etmek iyidir. Eğer çocuk ²doğsa, helâl yiyici ve müslümân olur. Eğer çocuk ³oğlan olsa Ahmed veyâ Muhammed <ad> koysun. Eğer kız ⁴olsa Fâtma <ad> koysun. Sefer etse, namaz vaktinde ⁵etsin. Ama bu günde doğu tarafına sefer etmesin, tehlike ⁶büyüktür. Çiftçilik etmek iyidir, fakat ⁷imâret yapmak kötüdür. Gusl etmek iyidir. ⁸Bağlanmış işleri açılır. Yemek yapmağa başlasa ⁹bereketli olur. Ama mübârekdir. Tırnak kesmek iyidir ¹⁰ve rızık ve nasibi fazla olur. Misâfirliğe ¹¹gitmek veyâ davet etmek iyidir. Allah bilir. *SALI* ¹²günü evden eve göçmek iyidir. Gam ve kederden kurtulur. ¹³Elbise biçmek iyidir. Ama ateşte yanacak, hastalığa ¹⁴yakalanacak <tir>. Tırnak kesmek kısmeti kapatır, arzusu ¹⁵bağlanır. Kulak çınlasa, belâdan kurtulsun diye sadaka ¹⁶vermek gerek. Göz seyirse korunmak gerek. Ev sahipliği ¹⁷yapmak
- 15 gerekmez, kötüdür. Eğer çocuk ¹doğsa, hırsız, zâlim, merhametsiz olur. Oğlan olsa İsmâil ²veyâ İshak <ad> koysun. Kız olsa, Ayşe koysun. Sefer etse, ³öğle vaktinde sefer etmek gerek. Ama kuzey ⁴tarafına aslâ sefer etmesin. Çiftçilik ⁵yapmak iyidir. Eğer ziraat yapsa, kurt, çekirge veyâ sıçan ⁶veyâ hayvanlardan, o ziraat zarar bulur. Ama imâret ⁷yapmak iyi değil, kötüdür. Gusl etse ⁸iyi değil, ziyan çeker. İş başlamak münâ-siptir. ⁹Sabr etmek gerek. Allah bilir. *ÇARŞAMBA* ¹⁰günü evden eve göçmek kötüdür, belâyâ tutulur. ¹¹Elbise biçmek iyidir. O elbise ile dev-

mek yaşıdır. Ol inġil birle devlet ¹² tapar. İnġil k(i)ymaq yaşıdır. İnġil üstiġa inġil ¹³ k(i)yer, hergiz yalangaç qalmas. Saç aldurmek yaşıdır, hācet ¹⁴ revā bolur. Müşkil işleri āsān bolur. Tırnaġ almak ¹⁵ yaşıdır. Qulaq kışkursa fā'ide bolur. Közi tarisa, ¹⁶ sefer kıtur. yā her yāt yirge barur. Kedhudāçilik kılamak ¹⁷ yaşıdır. Ferzend bolsa, müsülmān ve hālāl-hōr, sābit-kadem ¹ bolur. Sefer kılsa şubh-ı şādık vaqtide kılsun. Ammā zinhār ² kün yürüşiġa bu kün-de barmasun. Zārar tartar. Ammā dihkān-çılık ³ kılamak yaşıdır, bereket peydā bolur. Hırmen almak yaşıdır. ⁴ İmāret kılamak yaşıdır, ġam ve ġussa-dın ber-taraf bolur. ⁵ İş başlasa bereket-dür. *Vallāhü a'lem. PENÇŞENBE* ⁶ küni öydin öyġa köçmek hūb imes. İnġil biçmek ⁷ mübārek-dür. Her işni kılamak yaşıdır. Ammā inġil k(i)yse ⁸ 'izzet-lik hürmet-lik bolur. Ammā heme kārlarġa yaşıdır.

Vallāhü a'lem bi's-şavāb.

7. 16/6. *imes*. Metinde *imiş* şeklinde geçmektedir. Bu şekil sehven basılmış olmalıdır. Özbek ağızlarında *imiş* gramer şekli olmadığı için, metinde geçen bu şekil *imes* şeklinde düzeltildi.

let ¹²bulur. Elbise giymek iyidir. Elbise üstüne elbise ¹³giyer, aslâ çıplak kalmaz. Saç kestirmek iyidir, hâcet ¹⁴uygun olur. Zor işleri kolay olur. Tırnak kesmek ¹⁵iyidir. Kulak çınlasa faydalı olur. Gözü seyirse ¹⁶sefer eder, veyâ her yabancı yere gider. Ev sahipliği yapmak ¹⁷iyidir. Çocuk doğsa, müslümân ve helâl yiyici, sâbit-kadem ¹olur. Sefer etse, seher vaktinde etsin. Ama aslâ ²doğuya bu günde varmasın, zarar çeker. Ama çiftçilik ³yapmak iyidir, bereket hâsıl olur. Harman kesmek iyidir. ⁴İmâret yapmak iyidir, gam ve kederden ber- taraf olur. ⁵İş başlasa berekettir. Allah bilir. *PERŞEMBE* ⁶günü evden eve göçmek iyi değil <dir>. Elbise biçmek ⁷mübârektir. Her işi yapmak iyidir. Ama elbise giyse ⁸izzet ve hürmet sâhibi olur. Ama bütün işlere iyidir.

Doğrusunu Allah bilir.

VI
İNDEKS

A

- ‘abdullâh (A. i.) Abdullâh
‘a. 12/11
- açıl- açılmak
a.-ur (baht a.) 12/5
(bahtı a.) 11/13
- âdem (A. i.) Âdem
â. 12/1
- âdîne (F. i.) cuma
â. küni 11/11
- âfet (A. i.) büyük felâket, belâ
â. tüş- 13/11
- ağrık hasta
a. bol- 12/7
a. -ğa uçra- 14/13
a. -ke uçra- 12-16
- aḥmed (A. i.) Ahmed
a. 14-3
- al- kesmek
a. -maḳ (tırnaḳ a.) 12/8, 13/4
a. -mek (tırnaḳ a.) 14/9, 15/14
(tırnaḳ a.) 11/14, 14/14
(ḥırmen a.) 16/3
- aldur- kestirmek
a.-maḳ (saç a.) 11/13, 12/7, 13/3
a.-mek (saç a.) 15/13
- ammâ (a. e.) ama, fakat, lâkin
a. 11/15, 11/16, 12/6, 12/12, 13/3, 13/9, 13/10, 14/5, 14/6,
14/9, 14/13, 15/3, 15/6, 16/1, 16/2, 16/7, 16/8
- âsân (F. s.) kolay
â. bol- 15-14
- aş yemek
a. başla- 14/8
a. kı- 12/2
- at ad, isim krş. nâm
a. koy- 12/1, 12/11
- ‘âyşe (A. i.) Ayşe
‘â. 13/8, 15/2
- ‘aẓım (A. s.) büyük, ulu
‘a.-dür (ḥaṭar ‘a.) 14/6

B

bağlan-	bağlanmak b.-ur (bahtı b.) 13/5 (sevdâsı b.) 14/15 b.-gen işleri 11/14, 12/3
baht	(F. i.) talih, kader, kısmet b. açıl- 12/5 b.-ı açıl- 11/13, 13/5
bar-	varmak, gitmek b.-adur 11/16 b.-ur 15-16 b.-masun 12/13, 16/2 b.-mek 14/11
başla-	başlamak, bir şeyi yapmaya koyulmak b.-sa (aş b.) 14/8 (iş b.) 16/5 b.-mağ (iş b.) 15/8 b.-mek (iş b.) 13/12
bat	çabuk, derhal b. 12/6, 13/3
bed-hüy	(F. b. s.) kötü huylu, huysuz b. bol- 13/7
belâ	(A. i.) gam, keder, musîbet, âfet b.-ge giriftâr bol- 12/8, 15/10 b.-dın hâlâs bol- 14-15
bereket	(A. i.) bolluk b. bir- 12-14 b. peydâ bol- 16/3 b.-dür 16/5
bereket-lık	bereketli b. bol- 14/9
ber-țaraf	(F. b. s.) ber-țaraf b. bol- 16/4
beste	(F. i.) kapalı bağı, bağlanmış b. 14/8
bestelik	bağlılık, bağı olma; kapalılık b. kil- 12/7, 13/4 b. kiltür- 14/14
beyân	(A. i.) beyân b.-ı (öydin öyge köçmekni b. 11/10)
biç-	biçmek, kesmek b.-mağ (ingil b.) 11/11, 12/5, 13/2, 13/15 b.-mek (ingil b.) 14/13, 15/11, 16/6
bî-fâ'ide	(F. s.) faydasız b. 12/5
bî-ğam	(F. s.) gamsız b. 12/5
bî-ğuşsa	(F. s.) kedersiz b. 12/5

bir-	vermek b.-ür 12/14 b.-mek (şadağa b.) 14/15
birle	ile, birlikte, beraber b. (ol ingil b.) 11/12, 15-11
bol-	olmak b.-ur 11/13, 11/14, 11/15, 11/16, 12/1, 12/3, 12/5, 12/6, 12/7, 12/8, 12/10, 12/11, 13/3, 13/6, 13/7, 13/12, 14/1, 14/2, 14/8, 14/9, 14/10, 14/12, 14/16, 15/1, 15/10, 15/14, 15/14, 15/15, 16/1, 16/3, 16/4, 16/8 b.-sa. 12/1, 12/11, 12/11, 13/8, 13/8, 14/3, 14/4, 15/1, 15/2, 15/17 b.-mağ 11/16
bölek	başka b. (mundın b.) 12/17
bu	bu b. 12/12, 14/5, 16/2 mundın 12/17

Ç

çarla-	çağırmaq, davet etmek ç.-mağ 14-11
çehârşenbe	(F. b. i.) çarşamba ç. küni 15/9
çık-	çıkmaq, gitmek ç.-mağ 13/2

D

dâne	(F. i.) tane, tohum d. 12/14 d.-ge 12/14	
devlet	(A. i.) baht, talih, saadet, ikbal d. tap- 11/12, 15/11	
dîger	(F. s.) diğér, başka, öteki	bk. namâz-ı diğér
dihkân-çılık	çiftçilik d. kıl- 14/6, 15/4, 16/2	krş. dihkânçılık
dihkân-çılık	çiftçilik d. kıl- 12/3, 12/13, 13/11 d.-ke...rucû' kıl- 12/16	krş. dihkân-çılık
dil-âzâr	(F. b. s.) gönül inciten, merhametsiz d. bol- 12/11, 13/7, 15/1	
düşenbe	(F. i.) pazartesi d. küni 13/13	

E

edhem	(A. i.) Edhem e. 12/1	
eger	(F. e.) eğér, şayet e. 11/11, 12/10, 13/6, 13/8, 13/12, 13/13, 14/1, 14/2, 14/3, 14/17, 15/1	

F

fā'ide	(A. i.) fayda, menfaat, kazanç f. bol- 13/6, 15/15
ferzend	f. (bī-f.) bol- 12/15 (F. i.) çocuk, oğul f. 11/17, 12/10, 13/6, 14/1, 14/7, 15/17 f.-ke at koy- 12/1 f.-ke nām koy- 13/7
fursat	(A. i.) fırsat, uygun zaman f.-da 12/6

G, Ğ

ğam	(A. i.) keder, tasa, kaygı ğ. ve ğuşsa 14/12, 16/4 ğ. (bī-ğ.) 12/5 ğ.-dm ħalāş bol- 13/17
giriftār	(F. s.) tutulmuş, yakalanmış, düşkün, tutkun g. bol- 12/8, 15/10
ğuşsa	(A. i.) keder, tasa, kaygı ğ.-dm ħalāş bol- 14/12 ber-ţaraf bol- 16/4 ğ. (bī-ğ.) 12/5
ğusul	(A. i.) gusul, boy abdesti g. kıl- 12/2, 12/15, 14/7, 15/7

H, Ĥ, Ħ

ħabar	(A. i.) haber, son ve yeni havadis, bilgi ħ. (hoş ĥ.) 12/9 ħ. tap- 15/6
ħacet	(A. i.) ihtiyaç, lüzum, muhtaçlık ħ. revā bol- 15/13
ħalāl-ħor	(A. F. b. s.) helâl yiyen ħ. bol- 12/17, 14/2
ħalāş	(A. i.) kurtulma, kurtuluş ħ. bol- 13/17, 14/12, 14/16
ħalīme	(A. i.) Halīme ħ. 13/8
ħaţar	(A. i.) tehlike ħ. 'azīmdür 14/5
ħayvānāt	(A. i.) hayvanlar ħ.-dm -zarar- tap- 15/6
ħazar	(A. i.) sakınma, korunma ħ. kıl- 14/16
hem	(F. e.) da, de; hem h. 11/12, 12/8, 12/17, 13/3, 13/4, 13/16, 13/17
heme	hep, bütün h. 16/8
her	(F. e.) her h. 12/14, 15/16, 16/17

hergiz	(F. z.) asla, katiyen h. 12/14, 15/13	
hırmen	(F. i.) harman h. al- 16/3	
hoş	(F. s.) güzel, iyi h. habar 12/9	
hudâ-perest	(F. s. b.) Allah'a tapan h. bol- 11-17	
hüb	(F. s.) güzel, iyi h. -dur 14/9 h. imes 15/8, 16/6	
hün-hâr	(F. b. s.) kan içen, canavar, zâlim h. 15/1	
hüy	(A. i.) huy	bk. bed-hüy
hürmetlik	saygılı h. bol- 16/8	

İ

i-	mevcut olmak, var olmak (cevherî fiil) i. -mes "değil" 15/8, 16/6	krş. ir-
ibrâhîm	(A. i.) İbrahim i. 13/8	
îmâret	(A. i.) mamurluk, bayındırlık, umran î. kıl- 13/12, 12/15, 14/7, 15/6, 16/4 î. -ke rucû' kıl- 12/16	
ingil	elbise, giyim i. birle 11/12, 15/11 i. üstîğa 15/12 i. biç- 11/11, 12/5, 13/2, 13/15, 14/13, 15/11, 16/6 i. kiy- 11/12, 12/6, 15/12, 15/12, 16/7 i. (ol i. tozğunça) 12/6	
ir-	mevcut olmak, var olmak (cevherî fiil) i. -ür 14/6 i. -mes 13/4, 13/11, 13/15, 14/17, 15/7	krş. i-
işâk	(A. i.) İshak i. 15/2	
ismâ'îl	(A. i.) İsmail i. 15/1	
iş	iş, amel i. başla- 13/12, 15/8, 16/5 i. -ni 16/7 i. -ingâ 12/7 i. -lerke 12/17 i. -leri 11/14, 12/3, 14/3, 14/8, 15/14	
işit-	işitmek, duymak i. -ür 12/9	
îzzet-lik	izzetli, azîz î. bol- 11/13, 16/8	

K, K

kal-	kalmak	
kâr	ķ. -mas 12/15, 15/13 (F. i.) iş	
ķatıĝ	ķ. -larĝa 16/8 çok, fazla	
ķayt-	ķ. 13/10 dönmek, geri dönmeķ	
ķedĝudâ	ķ.-mek (kün ķ.) 13/10 (F. i.) evi olan, evli	
ķedĝudâķılıķ	ķ. bol- 11/16 ev sahipliĝi yapmaktır	ķrş. ķedĝudâķilik
ķedĝudâķilik	ķ. ķıl- 12/10, 14/1, 14/16 ev sahipliĝi yapmaktır	ķrş. ķedĝudâķılıķ
ķiķķır-	ķ. 13/6 ķ. ķıl- 15/16 çınlamak	ķrş. ķiķķır-
ķiķķur-	ķ.-sa (ķulaķ ķ.) 11/15 çınlamak	ķrş. ķiķķır-
ķıl-	ķ.-sa (ķulaķ ķ.) 12/9, 13/5, 13/16, 14/15, 15/15 kılmak, etmeķ, yapmaktır	
	ķ.-ur 15/16 ķ.-sun 12/2, 12/12, 13/9, 14/5, 16/1 ķ.-sa 12/2, 12/2, 15/7, 13/9, 14/4, 15/2, 15/5, 16/1 ķ.-salar 13/12 ķ.-ıp 12/2 ķ.-masun 14/5, 15/4 ķ.-maķ 12/2, 12/4, 12/10, 12/14, 12/15, 12/15, 12/17, 13/1, 13/10, 14/1, 14/6, 14/7, 14/7, 15/7, 15/16, 16/3, 16/4, 16/7 ķ.-mek 13/11, 14/16, 14/17, 15/3, 15/5, 15/9	
ķız	ķız, kız çocuk ķ. bol- 12/11, 13/8, 14/3, 15/2 ķ. bol- 12/11, 13/8, 14/3, 15/2	
ķi	(f.e.) ķi	ķrş. ķim
ķil-	ķ. (tâ ķ.) 14/15 gelmeķ	
ķiltür-	ķ. -ür 11/11, 11/15, 12/8, 12/9, 13/4, 13/5 ķ. -se 11/17, 12/11, 13/6, 14/2, 15/1 getirmeķ	
ķim	ķ. -ür 14/14 ķi (baĝlama edatı)	ķrş. ķi
ķir-	ķ. 12/5, 13/14, 13/16 girmeķ	
ķireķ	ķ. -er 13/2, 13/15, 13/7 gereķ, gereķli	
ķiři	ķ. 13/9, 14/15, 15/3, 15/9, 14/16, 14/17 insan, ķiři	
	ķ. 11/11 ķ. -ĝa 11/16	

kiy-	giymek k. -er 15/13 k. -se 12/6, 16/7 k. -mağ 11/12, 13/3, 15/12
kol	kol, el k. -ığa māl kir- 13/15, 13/17
koy-	koymak; vermek k. -sun 12/1, 12/12, 14/3, 14/4, 15/2, 15/2 k. -sa (at k.) 12/1, 12/11 k. -salar (nām k.) 13/7 k. -mek kirek 13/9
köç-	göçmek k. -se 11/11, 13/14 k. -mekni 11/10 k. -mek 16/1 k. -mağ 12/4, 14/12, 15/10
köy-	yanmak k. -gey 14/13
köz	göz k. tarı- 11/15, 12/9, 13/5 k.-i tarı- 13/17, 14/16, 15/15
kulak	kulak k. kıçkır- 11/15 kıçkur- 12/8. 13/5, 13/16, 14/15, 15/15
kurt	kurt k. 15/5
kün	gün, güneş k. 13/9, 16/2 k. -i 11/11, 12/4, 13/1, 13/14, 14/12, 15/10, 16/6 k. -de 12/13, 14/5, 16/2
küşāde	(F. s.) açılmış, açık, ferah, şen k. bol- 11/14, 12/3, 14/8

M

māl	(A. i.) mal, varlık, servet m. 13/15, 13/17
maşrık	(A. i.) doğu m. 12/13
malaḥ	(F. i.) çekirge m. 15/5
meryem	(A. i.) Meryem m. 12/12
mihmān	(F. i.) konuk, misafir m. 11/11, 11/15, 13/5
mihmāndārlik	konukluk, misafirlik m.-ğa bar- 11/15, 14/10
ming	bin m. 12/14
miyāne	(F. i.) orta, ara; münasip m.-dür 15/8

muhammed	(A. i.) Muhammed m. 14/3	
mundın	bundan	bk. bu
mübârek	(A. s.) bereketli, feyizli m.-dür 12/6, 13/2, 13/3,13/13, 13/14, 14/9, 16/7	
mülâkât	(A. i.) kavuşma, buluşma, görüşme m. bol, 11/16	
mü'min	(A. s.) îman etmiş m. bol- 11/17	
müsülmân	(F. S.) müslüman, m. bol- 11/17, 14/2, 15/14, 15/17	

N

nâ-bûd	(F. b. s.) yok olan, bulunmayan n. bol- 12/6, 13/3	
nahs	(A. i.) uğursuzluk, uğursuz, kötü n.-dur 13/10, 15/7	
nâm	(F. i.) isim, ad n. koy- 13/7	krş. at
namâz	(F. i.) namaz n. 14/4	
namâz-ı dîger	(F. i.) ikinci namazı n. 12/12	
namâz-ı pişîn	(F. i.) öğle namazı n. 15/3	

O

oğrı	hırsız o. 13/2, 15/1	
oğul	oğul, oğlan çocuk o. bol- 12/1, 12/11, 13/7, 14/3, 15/1	
ol	o o. 11/12, 12/6, 13/2, 15/6, 15/11 anınğ için 12/5, 13/14, 13/16	
ot	ateş o. -ğa köy- 14/13	

Ö

öy	ev ö. -ge 11/10, 11/11, 11/15, 12/4, 13/1, 13/2, 13/14, 14/12, 15/10 ö. -ğa 16/6 ö. -dîn 11/10, 11/11, 12/4, 13/1, 13/14, 14/12, 15/10, 16/6	

P

pençsenbe	(F. i.) perşenbe p. küni 16/5	
peydâ	(F. i.) meydanda, açık p. bol- 16/3	
pişîn	(F. s.) peşin, önden, önce	bk. namâz-ı pişîn

R

revā	(F. s.) yakışır, yerinde, uygun r. bol- 15/14
rızık	(A. i.) azık, Allah'ın herkese bahşettiği nimet r. 14/10
rucū'	(A. i.) dönme, geri dönme r. kıl- 12/17
rūzī	(F. i.) rızık, nimet, kısmet r. -si 14/10

S, Ş, S

şābit-ka-dem	(A. b. s.) yerinde veya sözünde duran, dürüst s. bol- 15/17
şabr	(A. i.) sabır ş. kıl- 15/9
şādık	(A. s.) sadık, sadakat sahibi
saç	saç s. aldur- 11/13, 12/7, 13/3, 15/13
şadağa	(A. i.) sadaka ş. bir- 14/15
şayd	(A. i.) av ş. şikār kıl- 13/1
sefer	(A. i.) yolculuk, sefer s. kıl- 12/1, 12/2, 12/12, 13/9, 13/10, 14/4, 14/5, 15,2, 15/3, 15/4, 15/16, 16/1
şeşenbe	(F. i.) salı s. küni 14/11
sevdā	(A. i.) istek, arzu, heves s. -sı bağlan- 14/14
şıçkan	sıçan s. 15/5
söz	söz s. (yaşşı s.) 12/9
şubh-ı şādık	(F. i.) seher ş. vaktide 16/1
süleymān	(A. i.) Süleyman s. 13/8

Ş

şād	(F. s.) sevinçli ş. bol- 11/13, 12/10
şenbe	(F. i.) cumartesi ş. küni 12/4
şikār	(F. i.) av, avlama ş. kıl- 13/1
şimāl	(A. i.) kuzey ş. 15/3

T, T

tā	(F. e.) kadar, değin t. ki 14/15	
tap-	bulmak t. -ar 11/12, 15/6, 15/12	
taraf	(A. i.) taraf, yön t. -ığa 12/13, 14/5, 15/4	
tari-	seyirmek t. -sa (köz t.) 11/15, 12/9, 13/5, 14/16 (közi t.) 13/17, 15/15	
tart-	çekmek, tartmak t. -ar (ziyān t.) 15/8 (zarar t.) 16/2	
tırnağ	tırnak t. al- 14/9, 15/14	bk. tırnak
tırnağ	tırnak t. al- 11/14, 12/8, 13/4, 14/14	bk. tırnağ
toz-	eskimek, yıpranmak t. -ğunça 12/7	
tur-	durmak (yardımcı fiil) t. -ur (yahşı t.) 14/7	
tüş	düş, rüya t. vaktide 13/9	
tüş-	düşmek t. -ğay (âfet t.) 13/11	

U

u	(F. e.) ve u. 14/10	
uçra-	rastlamak; yakalanmak u. -gey (ağrıkke u.) 12/16 (ağrığe u.) 14/14	
uluğ	ulu u. kişığa 11/16	

Ü

üçün	için ü. 12/5, 13/14, 13/16	
üst	üst ü. -ığa (ingil ü.) 15/12	

V

vallāhu a'lem	(A.) Allah bilir. v. 14/11, 15/9, 16/5	
vallāhu a'lem bi's-şavāb	(A.) Doğrusunu Allah bilir. v. 13/13, 16/8	
vakt	(A. i.) vakit, zaman v. -ide 12/2, 12/12, 13/9, 13/10, 14/4, 15/3, 16/1	
ve	(A. e.) ve, ile v. 12/5, 14/2, 14/10, 14/12, 15/17, 16/4	

veyrân	vîrân, yıkık v. bol- 13/12
vücüd	(A. i.) vücut v. -ğa kil- 11/17, 12/10, 13/6, 14/17 v. -ge kil- 14/7

Y

yâ	(F. e.) veya y. 11/16, 12/1, 12/9, 13/8, 14/3, 15/2, 14/11, 15/5, 15/6, 15/16
yağşı	iyi, güzel y. söz 12/9 y. ir- 13/4, 13/11, 13/15, 14/6, 15/7 y. tur- 14/7 y. -dur 11/12, 11/12, 11/13, 11/14, 11/17, 12/3, 12/4, 12/4, 12/14, 12/15, 12/17, 12/17, 13/1, 13/16, 14/1, 14/11, 14/12, 14/13, 15/5, 15/11, 15/12, 15/13, 15/15, 15/17, 16/3, 16/3, 16/4, 16/7, 16/8
yalanğaç	çıplak y. 15/13
yaman	kötü y. -dur 12/7, 12/8, 12/10, 12/16, 13/2, 13/4, 13/6, 14/7, 14/17, 15/10
yât	(F. i.) yad, yabancı y. yirge 15/16
yekşenbe	(F. i.) pazar y. küni 13/1
yıqıl-	yıkılmak y. -ur 13/12
yir	yer y. -ge 15/16
yürüş	yürüyüş y. -ığa (kün y. "güneşin gittiği istikamete") 16/2

Z, Z. Z

zâlim	(A. s.) zalim, zulmeden z. bol- 13/7
zarar	(A. i.) zarar z. tap- 15/6 tart- 16/2
zinhâr	(F. e.) asla, sakın z. 12/13, 15/4, 16/1
zirâ'at	(A. i.) ziraat, çiftçilik z. 15/6 z. kıl- 15/5
ziyâde	(A. i.) fazla z. bol- 14/10
ziyân	(F. i.) ziyan z. tart- 15/8

اوز یغنه تیک یبا قور قوب و یغانب تور سه مرتبه سیدین توشا
 و منصبی دین توشارا اگر توشیده هر کیم همیشه طهارت قلیب
 یور سه بدنگ عالم بولور هر کسه توشیده سو دین سبر نهمه تاپیب
 آله هم عالم بولور اوی ایچپیده بولادور کان جانور لار نینگ
 کور سه خوب ایماس صدقه برون خواجه هفت نبر کور
 لار نینگ همیشه ترک قیلمسون لار هر که اصلا در باندہ لیکنه
 قالغای خدای تعالی همه کار بار لاری آسان قیلغای و اللہ
 اعلم تیکیمان یار و خوش چاق توشده کور مکش بیانی
 ایتیب دور لار کیم هر کیم توشید تیکیمان نی بار خوش چاق کور سه
 مراد یغنه تبار و اللہ اعلم اودین اویکا کور چاک نی بیانی
 اگر کیشی آدینه کور اودین اویکا کور چه مهمان کیلور انکیل بیاق
 بخشید و اول انکیل بیلہ دولت تبار انکیل کیماق تم بخشید و
 غرت لیک بولور ساج آلدور باق بخشید و رختی اچیلور شاد
 بولور تیز باق آلماک بخشید و باغلاکان ایش لاری کشاده
 بولور اما قولاق فیچقیر سه اویکا مهمان کیلور کوز تازی سه مهمان
 وار لیکنه بار اودور با اولوغ کیشیغه ملاقات بولور آما که خد بولور
 بخشید و فرزند و چورغ کلب خد ایت مؤمن مسلمان

بولور فرزند کآت قوبله اولمغول بولسه آدم با آدم قوبسون سفر
 قیلسه آتش قیلیباش وستی ده سفر قیلسون غسل قیلماق
 یخشیدور باغلا نکان ایشلاری کتاده بولور دهبقان چیلک
 قیلماق یخشیدور شنبه کون اویدین اوکا کوجاق یخشیدور
 اینک اوچون کیم نخت آچیلور به غم و بی غصه بولور اینکیل بیماق
 مبارک دورلما بات فرسته منا بود بولور اینکیل کیم اول کیمیل
 توز غونجه آغریق بولور ساج آلدور راق ایمان دور ایشینجه سته
 لیک کیلور تیرناق الماق هم ایمان دور بلا کافر قار بولور قولاق
 چغور سه خوش خبر کیلور یا یخشیدی سوز ایشیتور کوزناری سه
 شاذ بولور که خدا چیلیق قیلماق ایمان دور اگر نسه زند و جودده
 کیسه دل آزار بولور آت قوبله اولمغول بولسه عبادت قیلور بولسه
 مریم قوبسون سفر قیلسه نماز دیکر وقت سیده قیلسون انا بولور
 زینهار مسوق هر سینه بارسون دهبقان چیلک
 قیلماق یخشیدور بر دانه کامینک دانه برکت برور هرگز
 به فائده قلس عمارت قیلماق یخشیدور غسل قیلماق
 ایمان دور آغریق کا اوچرا کا ی دهبقان چیلک کا عمارت کا
 رجوع قیلماق یخشیدور سوزن دین بولک ایشلار کا هم یخشیدور

۱۲

صید شکار قیلماق بخشیدور یک شنبه کوندا او بدین اوچا
 چیقماق ایمان دور اول اوچا او غری کبیر ایشکیل سچماق مبارکدور
 کچماق هم مبارک دور انا بات نابود بولور ساج آلدور
 ماق بخش ایرماس پسته لیک یلور تیز ماق الماق هم میاندور
 بختی باغلا نور قولاق فیجفور سه نهمسان کیلور کوز تازی سه
 فایده بولور کد خدا چیلیک میاندور اگر فرزند وجوده کیسه
 بدخوی دل آزار ظالم بولور سرزند کانا هم قوبیه لارا او غول
 بولور ابراهیم با سلیمان اگر قیسه بولور حلیمه یا عایشه
 قوبیا کبیرا ک سفر قیلور توش و قتیسه قیلور انا کون
 قاتماق وقتیه سفر قیلماق متسیخ بخش دور انا
 دیقان چیلیک قیلماق بخش ایرماس آفت توشماق
 اگر عمارت قیلور لاری قیلور ویران بولور ایشیل باشلاک
 مبارک دور قالله اعلم بالصواب اگر دروشنبه
 کوندا او بدین اوچا کوه مبارک دور ایشیک او چونکیم
 فولیغه مال کبیر ایشکیل سچماق بخش ایرماس
 قولاق فیجفور سه هم بخشیدور ایشیک او چونکیم
 فولیغه مال کبیر ایشیک ایشیک هم غمدین خلاص

بولور که خد اچیلیق قیلماق بخشیدور اگر نسرزند
 و چو دکا کلبه حلال حور و مسلمان بولور اگر نسرزند
 او عول بولور احمد یا محمد قویسون اگر قیسنه
 بولور فاطمه قویسون سفر قیلر نماز و قیسنه
 قیسون انا بولور کونده مشرق طرف قیسنه سفر قیلماسون خطر
 عظیم دور دهمقان چیلیق قیلماق بخشیشی ایرور انا
 عمارت قیلماق ایماندور غسل قیلماق بخشیشی نرور
 بسته ایشلاری کتاده بولور ایش باشلاسه
 برکت لیتق بولور انا مبارک دور نیر ناغ آلاک خوب دور
 در زرق دور وزی سی زیاده بولور مسلمان دار لیک غنه
 بارماک یا جلا ماق بخشیدور و الله اعلم سه شنبه
 کوندا اویدین اوکا کو چماق بخشیدور غم و غصه دن خلاص بولور
 ایشکی سن چیسماک بخشیدور انا اولتته کویکای آغریق غنه
 او چراکای تیزناق آلاک بسته لیک کبیلنور دور سودای
 باغلا نور قولاق بیچقر سه صدقه بیماک کیراک تا کبلا دین
 خلاص بولور کوز تارسیه حذر قیلماک کیراک که خد خلیق
 قیلماک کیراک ایمانس ایماندور اگر نسرزند و چو دغه

کیلسه و غری خون خوار دل آزار بولور او غول بولسه عیسیل
 یا اسحاق قویسون قیز بولسه عایشه قویسون سفر قیلسه
 نماز پیشین وقتیده سفر تیلماک کیراک ایا شمال
 طرف نیغه زینهار سفر تیلماسون دیهقان چیلینق
 قیلماک نخشی دورا کر زرعیت قیلسه قورت ملخ پچقان
 یا حیوانات دین اول زرعیت حنبره تا پار اما عمارت
 تیلماق بختی ابرماس نخس دور غنل قیلسه
 خوب ابرماس زیان تار تار ایش باشلااق میانه دور
 صبر تیلماک کیراک **وَاللّٰهُ اَعْلَمُ** چهارشنبه
 کوزه اویدین او بجا کوجماک میاندور بلاکا گرفت اربور
 اینگیل بجا کوجماک نخشیدور اول اینگیل سیرله دو
 تا پار اینگیل کیمیاق نخشیدور اینگیل اوستینغه اینگیل
 کیمیا هرگز ملاقات فاس سماج آلدور ماک نخشیدور حجت
 روا بولور شکل ایشلاری آسان بولور تیرناغ آلمان
 نخشیدور قولاق بیخفورسه فایده بولور کوزی تار سیه
 سفر قیلور یا هر بات سیرکا بارور که خدا چیلک قیلماق
 نخشیدور زنده بولسه مسلمان و حلال خورنات قوم

بولور سفر قیلمه صبح صادق وقت سیده قیلسون آثار نهار
 کون یوروشیغه بولور ده بار مسون ضرر نارتار اما دهقان حلیتی
 قیلماق بخشیدور برکت پیدا بولور ضمن الماک بخشیدور
 عسارت قیلماق بخشیدور غم و غصه دین بر طرف بولور
 ایشن باشلاسه برکت دور واللہ اعلم بخشیدور
 کوز او دین او بیغه کوجساک خوب اییش فیکیل بیجاک
 مبارک دور ایشنی قیلماق بخشیدور اما ایشیکیل کپسه
 غرت یک حرمت یک بولور اما همه کار لارعه بخشیدور

والله اعلم بالصواب

کون یوروشیغه بولور ده بار مسون ضرر نارتار اما دهقان حلیتی
 قیلماق بخشیدور برکت پیدا بولور ضمن الماک بخشیدور
 عسارت قیلماق بخشیدور غم و غصه دین بر طرف بولور
 ایشن باشلاسه برکت دور واللہ اعلم بخشیدور
 کوز او دین او بیغه کوجساک خوب اییش فیکیل بیجاک
 مبارک دور ایشنی قیلماق بخشیدور اما ایشیکیل کپسه
 غرت یک حرمت یک بولور اما همه کار لارعه بخشیدور